

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

2024

Матеріали
студентської наукової конференції
21 березня 2024 року, м. Умань

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
РЕГІОНАЛЬНИЙ НАУКОВО-ТВОРЧИЙ ЦЕНТР ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ
І МАЙСТЕРНОСТІ
РАДА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ ТА МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ
ФАКУЛЬТЕТУ МИСТЕЦТВ
СТУДЕНТСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ФАКУЛЬТЕТУ МИСТЕЦТВ
КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ У ПЕРЕЯСЛАВІ

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Матеріали
XI Всеукраїнської студентської наукової конференції
(21 березня 2024 р.)

Умань
«Візаві»
2024

УДК 37.013:7(06)

М65

Редакційна колегія:

Терешко І. Г., кандидат педагогічних наук, доцент, в. о. декана факультету мистецтв Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Подгорінова А. Ю., доктор філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, викладач кафедри хореографії та художньої культури, голова Ради молодих науковців та молодих дослідників факультету мистецтв Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Калабська В. С., кандидат педагогічних наук, доцент, заступник декана факультету мистецтв з наукової роботи, доцент кафедри інструментального виконавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Бикова О. В., кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри хореографії та художньої культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Музика О. Я., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри образотворчого мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Радзівіл Т. А., кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри інструментального виконавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Семенчук В. В., заслужений працівник культури України, доцент, завідувач кафедри музикознавства та вокально-хорового мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

*Рекомендовано до друку вченою радою факультету мистецтв
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 8 від 28 березня 2024 р.)*

Мистецька освіта у контексті євроінтеграційних процесів : матеріали XI Всеукр. студ. наук. конф. (м. Умань, 21 березня 2024 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини [та ін.] ; [редкол.: І. Г. Терешко (голов. ред.), А. Ю. Подгорінова, В. С. Калабська [та ін.]. – Умань : Візаві, 2024. – 206 с.

До збірника увійшли матеріали XI Всеукраїнської студентської наукової конференції «Мистецька освіта у контексті євроінтеграційних процесів», яка відбулася на базі факультету мистецтв Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини 21 березня 2024 року.

УДК 37.013:7(06)

М65

ЗМІСТ

Белнакіта Уляна Килими в репрезентативних портретах України доби бароко.....	8
Боговаров Ілля Важливість розвитку дизайну ігрової індустрії в Україні.....	12
Бондар Марина Український декоративний розпис як вид декоративно-ужиткового мистецтва.....	16
Бондаренко Вікторія Твори Миколи Глуценка у колекції уманської картинної галереї.....	21
Вегреновський Ярослав Інтеграція музики і хореографії як засіб формування естетичного розвитку у дітей	25
Власов Олексій Кримськотатарська кераміка XIX–XX ст. в колекції Національного музею народної архітектури та побуту України.....	28
Гавриленко В'ячеслав Педагогічні умови активізації творчої діяльності школярів на уроках образотворчого мистецтва.....	33
Гаврилюк Марія Специфіка втілення філософських образів в сучасному танцювальному театрі.....	36
Грицай Антоніна Художньо-стилістичні особливості традиційної витинанки.....	46

Снігур Володимир Криптоарт в культурному середовищі Європи початку ХХІ століття.....	178
Сокольвак Аліна Вплив мистецтва малярства на склі на формування національної свідомості школярів.....	182
Фарбатюк Дарина Здоров'язберігаючий вплив хорового співу на організм людини	186
Фесенко Тетяна Розвиток творчих здібностей дітей з особливими освітніми потребами у процесі створення інклюзивної танцювальної вистави.....	190
Цальцалко Дар'я Створення логотипу та його основні методи.....	193
Шмігель Марія Тенденції розвитку класичного танцю у галузі хореографічної культури в Україні	195
Шпак Інна Український народний танець в системі професійного розвитку студентів-хореографів	203

8. Шпак О. Малювання на склі другої половини ХХ ст.: нові матеріали. *Мистецтво, історія, сучасність, теорія*. К., 2003. № 1; **Google Scholar**

Дарина Фарбатюк,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
Науковий керівник:
старший викладач кафедри музикознавства
та вокально-хорового мистецтва
Оксана Сухецька

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧИЙ ВПЛИВ ХОРОВОГО СПІВУ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ

Хорове мистецтво – це, втілена у звукові, краса людської душі, жива скарбниця духовно-моральних та естетичних ідеалів народу. Впродовж століть воно було провідником високого складу почуттів та думок і мало величезний виховний потенціал у формуванні морально-естетичної культури українців [2].

Піфагор стверджував, що «музика дуже благотворно діє на здоров'я, якщо займатися нею належним чином». Тому, піфагорійці, «ідучи до сну, очищували розум від денного сум'яття і шуму певними піснями та мелодіями, чим забезпечували собі спокійний сон з невеликою кількістю приємних сновидінь». Ще в античні часи хоровий спів за важливістю не поступався медицині [3].

Музикотерапія – це метод, що використовує музику, в якості засобу корекції емоційних відхилень, страхів, рухових і мовних розладів, відхилень у поведінці, при комунікативних труднощах, а також, для лікування різних соматичних і психосоматичних захворювань [4].

Музикотерапія може допомогти людям впоратися з фізичним болем і вже довела свою ефективність у лікуванні різноманітних захворювань, включаючи серцево-судинні хвороби, рак, діабет. Крім того, американська асоціація музичної терапії повідомляє про застосування цього методу як частини комплексного лікування ряду захворювань.

Крім того, музикотерапія активно застосовується для поліпшення психоемоційного стану людини. Зокрема, результати

великої кількості досліджень, демонструють її ефективність у лікуванні депресії. Також, музична терапія сприяє:

- зменшенню тривоги;
- врегулюванню емоцій;
- полегшенню саморефлексії;
- поліпшенню стану, в процесі роботи над травмою.

Фахівці зауважують, що кожен наш орган працює у своєму ритмі руху, який у свою чергу співпадає з ритмом деяких музичних інструментів. Так, наприклад, ритм барабанів співзвучний з ритмом роботи серця, а флейта відповідає звуковому ритму роботи легень.

Якщо говорити про вплив музики на організм людини більш детально, то можна зазначити наступні кореляції між звуковими частотами нот та роботою певних органів:

- звукова частота, що відповідає ноті «до» впливає переважно на функції шлунку та підшлункової залози;
- «ре» – на жовчний міхур і печінку;
- «мі» – на органи зору і слуху;
- «фа» – на сечостатеву систему;
- «соль» – на функції серця;
- «ля» – на легені та нирки;
- «сі» – на функцію енергообміну, зігріваючи тіло.

Окрім вище зазначеного, виявлено ще одну цікаву тенденцію: низькі звуки резонують більше з нижньою частиною тіла, а високі – з верхньою [5].

Науковці виявили, що спів є одним з найефективніших методів лікування, профілактики та реабілітації найрізноманітніших хвороб. Також, співом можна замінити ін'єкцію заспокійливого. Водночас, від пісень у власному виконанні суттєво піднімається настрій. Підняття настрою під час співу викликане ендорфінами – гормонами, які викликають відчуття задоволення та радості. Крім того, спів підсилює концентрацію в організмі людини іншого гормону – окситоцину. Окситоцин знижує рівень стресу та тривожності, а також піднімає рівень довіри, усуває відчуття самотності. Цікаво, що цілющий вплив від постійного співу може накопичуватися. В одному з досліджень, у тих, хто регулярно співав пісні, помітили знижений рівень гормону стресу – кортизолу.

Посилений позитивний ефект має не індивідуальний спів, а хоровий (ансамблевий) спів. І зовсім не обов'язково володіти видатними вокальними даними [1].

Доведено, що спів посилює наше відчуття щастя та благополуччя. Дослідження виявили, наприклад, що люди почуваються краще після активного співу, ніж після пасивного прослуховування музики, або після розмови про позитивні життєві події. Покращення настрою, імовірно, частково походить безпосередньо від вивільнення позитивних нейрохімічних речовин.

Навіть якщо ми не обов'язково комунікуємо з усіма учасниками хору, ми можемо відчути загальне відчуття зв'язку з групою, що спричинить наше відчуття спільності та приналежності [6].

Феномен хору – своєрідна мистецька модель суспільства, ґрунтована на спілкуванні. Хоровий спів сприяє пізнанню та оволодінню музичною мовою, що, в свою чергу, допомагає найточніше і найглибше виявити і розвинути музичні здібності. Зміст хорової музики розкривається через слово, поетичний текст і музичну інтонацію, мелодію. Через це, емоційна сутність хорової музики нібито «подвоюється». При цьому хорове виконавство найінтенсивніше збагачує естетичний досвід, ознайомлює з кращими зразками національної та світової хорової спадщини, з творчістю видатних композиторів і виконавців, диригентів і найкращих колективів [2].

Хоровий спів корисний не лише для розуму – він також може бути корисним для нашого фізичного здоров'я. По-перше, спів може допомогти зміцнити та привести в тонус м'язи всього тіла, особливо ті, які використовуються під час дихальних вправ.

Співаки часто навчаються, як краще контролювати власне дихання, відпрацьовуючи певні прийоми зі своєю хоровою групою – цей новий контроль повітряного потоку з часом збільшує об'єм легенів, полегшуючи навіть повсякденні дії, наприклад підйом по сходах.

Хоровий спів не тільки забезпечує ефективне тренування, але також може мати когнітивні переваги! Дослідження показали, що люди, які регулярно співають, демонструють краще запам'ятовування, в порівнянні з тими, хто не співає [7].

Отже, хоровий спів – чудовий спосіб підняти настрій і налагодити соціальні зв'язки. Це чудове заняття для людей будь-

якого віку. Завдяки правильній техніці та регулярній практиці кожен може отримати користь від цієї унікальної форми створення музики.

Хоровий спів об'єднує нас у гармонії, з'єднує нас із чимось більшим, ніж ми самі. Кожного разу, коли ми збираємося разом, щоб співати в унісон – відбувається магія. Ділячись цими прекрасними моментами, ми створюємо спогади, які залишаються на все життя! [7]

Список використаних джерел:

1. Вплив співу на настрій та здоров'я. URL: <https://uway.com.ua/spiv-dlya-nastroju> (дата звернення: 13.03.2024).
2. Камінська М. М. Хоровий спів як елемент морально-етичного виховання молоді. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні науки», 2020. № 1.
3. Математика і мистецтво. URL: https://math2service.blogspot.com/p/blog-page_12.html (дата звернення: 14.03.2024).
4. Музикотерапія. URL: <https://muzika-dityam3.webnode.com.ua/muzikoterapiya/> (дата звернення: 14.03.2024).
5. Музикотерапія – метод гармонізації здоров'я людини. URL: <https://hubz.ua/ekspertna-dumka/muzikoterapiya-yak-metod-garmonizatsiyi-zdorov-ya-lyudini/> (дата звернення: 14.03.2024).
6. *The Conversation*, Academic rigour, journalistic flair «Choir singing improves health, happiness – and is the perfect icebreaker», Published: October 28, 2015 6.31am CET.
7. We Sing Harmony. URL: <https://wesingharmony.com/choir/why-is-singing-good-for-you/> (дата звернення: 07.03.2024).